

Nieuwsbrief oktober 2017

Van de voorzitter

Met de komst van Gerdien van Doorn als algemeen bestuurslid is het bestuur van de DNN weer op volle kracht. Gerdien, heel veel succes de komende periode!

Wat gaat de tijd snel en wat wordt er hard gewerkt! Een greep uit alle activiteiten dit jaar:

- De Artsenwijzer is herzien en vanaf 19 september terug te vinden op www.artsenwijzerdietetiek.nl. Zie ook het mooie stukje op Niernieuws: <http://www.niernieuws.nl/> (zoeken naar artsenwijzer). Hartelijk dank hiervoor Monique Hoogerwerff!
- De werkgroep Richtlijnen heeft o.a. de richtlijn 'Palliatieve zorg bij eindstadium nierfalen' van IKNL en het 'commentaar richtlijn Nierfunctie vervangende behandeling' van het Kennisinstituut becommentarieerd.
- Nefrovisie houdt zich bezig met het verbeteren van de kwaliteit van de beoordeling van dialysecentra. De multidisciplinaire aanpak is hierbij zeer waardevol. Kijk voor meer informatie op www.nefrovisie.nl
- De voorbereidingen van de regiomiddagen zijn in volle gang. Je kunt je nog opgeven, maar houdt er rekening mee: vol = vol. Opgeven kan via de website: DNN > Leden > Aanmelden regiomiddag.
- Het boek 'Eten met plezier' komt als pdf online op de website van de DNN, zodat er gemakkelijk een gedeelte van het boek kan worden meegegeven aan patiënten. Hou onze website in de gaten.

Uit jullie reacties begrepen wij dat de Nierstichting ietwat fanatiek was in de bejegening naar patiënten toe. Inmiddels hebben zij hier aandacht voor en is dit verbeterd.

Maak het jezelf niet moeilijker en maak gebruik van de beschikbare materialen van de Nierstichting. Denk daarbij niet alleen aan het zoutboek, maar ook aan de eiwitbrochure die nog altijd via de Nierstichting te bestellen is.

De website van de DNN is vol in ontwikkeling en bevat steeds meer handige en bruikbare informatie, zorg dat je niets mist!

Brechje van Adrichem,

Voorzitter DNN

Van de penningmeester

Betaling lidmaatschap 2017

Medio april van dit jaar zijn de facturen voor het lidmaatschap 2017 per mail verstuurd. Al heel snel stroomden de betalingen binnen. Zoals de afgelopen jaren steeds het geval is kost het veel tijd en moeite om ook de laatste leden te motiveren om aan de betalingsverplichting te voldoen. Dit jaar is op 22 augustus de eerste aanmaning verstuurd, gelukkig is daarop door een aantal leden goed op gereageerd. Toch moest er een tweede aanmaning uitgaan, dit is gebeurd op 20 september. Op het moment dat ik dit bericht schrijf moeten nog 14 leden betalen.

In het bestuur hebben we het over betalingsverplichting gehad, hoe vaak stuur je een aanmaning, wanneer ga je administratiekosten berekenen en hoeveel moet dat dan zijn. Zeker het laatste punt is geen fijne maatregel, maar na twee aanmaningen vinden we het toch een logische stap om 10% over het lidmaatschap te berekenen. Daarom: heb je het lidmaatschap nog niet betaald (speur je mailbox na of je op 20 september een mail (met factuur in de bijlage) gehad hebt van penningmeester@dietistennierziekten.nl), doe dit dan per omgaande.

Begin november worden de betalingen gecontroleerd en indien nodig wordt er een nieuwe factuur gestuurd met administratiekosten. Terwijl ik dit schrijf hoop ik oprecht dat de informatie uit de vorige alinea niet meer van toepassing is en alle leden inmiddels betaald hebben!

Opzegging lidmaatschap

Ieder jaar gebeurt het weer; leden die zomaar “verdwijnen” of waarvan nauwelijks de adresgegevens meer te achterhalen zijn. Ik kom tegen: pensioen, gestopt met werken om andere reden, andere werkgever. Met het aangaan van het lidmaatschap ga je als lid een verplichting aan. En dat betekent ook dat je het lidmaatschap schriftelijk opzegt wanneer je geen lid meer wilt zijn, wat de reden ook is. Denk er aan dat opzeggen vóór 1 december moet gebeuren, schriftelijk bij de secretaris van DNN (secretaris@dietistennierziekten.nl).

Hartelijke groet,

Trijntje Kok, penningmeester DNN

Van het algemeen bestuurslid

De Nederlandse Nefrologiedagen; over een half jaar zijn ze alweer voorbij, maar nu liggen ze nog voor ons! Dinsdag 27 en woensdag 28 maart a.s. worden ze weer gehouden in het NH conferentiecentrum Koningshof in Veldhoven. Wij, Annelies Boomaars (scholingswerkgroep) en Gerdien Koeling (hoofdbestuur), zijn betrokken bij de voorbereidingen namens de DNN en houden ons nu bezig met de invulling van het programma. Er staat weer van alles wat op het programma. Eind oktober zal er meer bekend zijn over onderwerpen en sprekers. En, vanaf 1 November 10:00 kun je je inschrijven! Reserveer de data in je agenda, overweeg een abstract in te dienen, spreek met collega's af elkaar daar te meeten, en... wees erbij op de ledenvergadering op de woensdagmiddag*. Wij ons betreft: tot dan!

* De ledenvergadering is bij te wonen zonder inschrijving voor de NND en staat gepland aan het einde van de middag

Van de werkgroep Richtlijnen

Met het vertrek van Hans Brandts uit de werkgroep Richtlijnen, verloren we niet alleen een waardevol lid van onze werkgroep, maar ook onze voorzitter! Gelukkig hebben we er inmiddels met Jolein de Boer (Maasstad Ziekenhuis) een enthousiast lid bij!

Nadat ook Marianne van der Slik uit de werkgroep is vertrokken, bestaat de werkgroep Richtlijnen nog uit Inez Jans (Gelderse Vallei), Angelique van Empel (Bernhoven), Anke Vroomen (MUMC), Liesbeth van Buren (Sint Antonius Ziekenhuis) en mijzelf: Sophie Luderer (CWZ). Na lang wikken en wegen, heb ik inmiddels besloten de voorzittersrol op me te nemen.

Een aantal van jullie kent me waarschijnlijk van mijn verwoede pogingen om de Maria ter Welleprijs te winnen, wat me afgelopen jaar gelukt is met de game 'Beter weten, beter eten'. Daarnaast kun je me kennen van mijn (eveneens verwoede) pogingen om diëtisten te stimuleren meer (van hun werkzaamheden) te laten zien op social media, door onder andere de social media top 100. Maar verder ben ik vooral een diëtist 'met hart voor nieren'; ruim 14 jaar werkzaam op oa de dialyseafdeling en interne nefrologieafdeling van CWZ in Nijmegen en sinds 9 jaar meeschrijvend aan richtlijnen, position papers en achtergronden in de werkgroep Richtlijnen.

Vanaf heden zal ik proberen de werkzaamheden in onze werkgroep zo goed mogelijk aan te sturen. Daar hoort meteen een oproep bij:

Deelnemen aan de werkgroep Richtlijnen is een erg leuke manier om goed op de hoogte te blijven van ontwikkelingen en kennis uit te diepen. Daarnaast levert het je een handig netwerk op en is het natuurlijk dankbaar werk om bij te kunnen dragen aan de kennis van diëtisten op gebied van nierziekten. Natuurlijk vergt het ook wel iets van je, want er is veel informatie om te delen en om uit te zoeken. Om die reden kunnen we dan ook nog steeds versterking gebruiken van enthousiaste DNN-leden, want vele handen maken lichter werk.

Heb je belangstelling, neem dan zeker contact met ons op via

werkgroeprichtlijnen@dietistennierziekten.nl!

Met collegiale groet namens de werkgroep, Sophie Luderer

Werkgroep Richtlijnen - Artsenwijzer

Er is door Angelique van Empel en Inez Jans hard gewerkt aan de update van de artsenwijzer. Het stuk over chronische nierschade is alvast hier te zien: <http://artsenwijzerdietetiek.nl/nierziekten/chronische-nierschade-cns>

Aan nierstenen en jicht wordt nog gewerkt.

Werkgroep Richtlijnen - SGA-workshop on hold

Jarenlang hebben Ronald Visser en Hans Brandts in samenwerking met Nefrovisie de workshop SGA gegeven. Zij hebben op 16 maart jl. hun laatste workshop gegeven. Jolein den Boer (Maasstad Ziekenhuis) en Liesbeth van Buren (st. Antonius Ziekenhuis) willen het stokje van hen overnemen. Het is echter nodig om een nieuwe workshop te ontwikkelen; over SGA en andere meetmethodes, met (wetenschappelijke) onderbouwing.

Tijdens de regiomiddagen zal worden geïnventariseerd welke instrumenten en methodes in dialyseland worden gebruikt om de voedingstoestand te meten. Medio 2018 volgen de resultaten van een afstudeeropdracht met als onderwerp Nutritional Assessment. Het is dan de verwachting dat eind 2018 vanuit de werkgroep Richtlijnen DNN een herziening van de Position Paper Nutritional Assessment volgt. De standpunten en adviezen in deze Position Paper worden de basis van de nieuwe workshop (met mogelijk ook een nieuwe naam).

Tot die tijd wordt de workshop SGA on hold gezet. Mocht er toch vraag naar zijn, dan kunnen wij in overweging nemen om de (oude) presentatie nog eens te geven.

Met vriendelijke groet,

Jolein den Boer, Maasstad Ziekenhuis

Liesbeth van Buren, st. Antonius Ziekenhuis

Van de werkgroep Scholing

De werkgroep scholing heeft de eerste vergadering weer gehad en een begin gemaakt voor een nieuwe 2 daagse scholing. Gerdien Koeling-Van Doorn heeft de overstap gemaakt van werkgroep lid naar bestuurslid en om die reden zijn wij opzoek naar een enthousiaste collega die ons wil bij staan bij het organiseren voor de nieuwe 2-daagse scholing in 2019.

Heb je belangstelling of vragen mail dan naar werkgroepscholing@dietistennierziekten.nl

Groet,

Annelies, Maria, Annemieke, Wesley, Cisca

Van de werkgroep Onderzoek

De regiobijeenkomsten komen er aan! Het thema van de middag is het doen van Voedingsonderzoek. Naast de nodige informatie en inventarisatie gaan jullie zelf ook aan de slag in de Workshop Journal Club. Het artikel met de checklist ter voorbereiding staan op de website via DNN > DNN documenten > Regiomiddagen > Regiomiddagen

31 oktober Jeroen Bosch Ziekenhuis – Den Bosch

9 november OLVG – Amsterdam

13 november Meander Medisch Centrum Amersfoort – Amersfoort

Tijdstip: 13.30 – 16.30 uur

Nierstichting

We hebben een bezoek gebracht aan de Nierstichting om kennis te maken en de doelstellingen van ons

kenbaar te maken en raakvlakken te onderzoeken. Vanuit de Nierstichting werden we gewezen op Samensterk en de Nieuwsbrief:

Samensterk: Samen Sterk wordt gehouden op 19 januari 2018 en is hét jaarlijkse inspiratie-evenement voor patiënten en zorgverleners. Samen Sterk biedt patiënten en zorgverleners een podium om vernieuwende ideeën en initiatieven met elkaar te delen. Er is één gemeenschappelijk doel: het leven van nierpatiënten zo aangenaam mogelijk maken. De dag is gratis toegankelijk voor patiënten en zorgverleners.

Nieuwsbrief voor professionals: De Nierstichting heeft naast de informatie voor patiënten ook een nieuwsbrief voor professionals. In deze Nieuwsbrief worden bijvoorbeeld ook de deadlines voor diverse subsidieaanvragen aangegeven. Je kunt je gratis aanmelden voor de Nieuwsbrief via de website van de Nierstichting.

Niernieuws

Je blijft door de site van Niernieuws, www.niernieuws.nl, regelmatig te bezoeken op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van nieren, nierziekten, dialyse, niertransplantaties en alles wat daaromheen in de wereld plaatsvindt. Je kunt een gratis abonnement op de wekelijkse Nieuwsbrief of op de Alert-service nemen.

Hopelijk zien we jullie allen terug op de Regiobijeenkomsten!

Werkgroep Onderzoek

Enquête zoutmaterialen

Wat vinden diëtisten van de zoutmaterialen van de Nierstichting?

In het voorjaar van 2017 zijn diëtisten binnen en buiten het DNN netwerk benaderd om een enquête van de Nierstichting in te vullen. Op die manier konden zij hun mening geven over de zoutmaterialen; het Zoutboek, de Zoutfolder en de Kruidenwijzer. In totaal hebben 92 diëtisten de enquête ingevuld, en daarnaast nog 34 andere zorgverleners (zoals praktijkondersteuners en verpleegkundigen). Ook hebben 228 gebruikers (achterban van de Nierstichting) de enquête ingevuld. In deze nieuwsbrief belichten we graag de uitkomsten hiervan.

Grote tevredenheid

Zowel professionals als gebruikers zijn erg tevreden over de huidige materialen. Bruikbaarheid, kwaliteit en gebruiksgemak scoren (heel) goed. Professionals gebruiken de materialen op wekelijkse of maandelijkse basis en dan met name in hun individuele patiëntenvoorlichting. Gebruikers raadplegen de Kruidenwijzer wekelijks en dan met name om smaakvol te leren koken met minder zout. De Zoutfolder wordt maandelijks geraadpleegd. Zowel bij professionals als bij gebruikers is de Kruidenwijzer het populairste product. Bij beide groepen is er behoefte aan een digitale variant, náást de bestaande papieren variant.

Wat kan er beter?

Wat betreft het Zoutboek hebben professionals behoefte aan een verbeterslag in kwaliteit (bv. kaartjes op de buisjes laten na verloop van tijd los en raken kwijt), inhoud (bv. meer aandacht voor buitenlandse keukens) en vormgeving (bv. grotere en representatievere afbeeldingen). Dit laatste geldt ook voor de Zoutfolder, aangevuld met de kleurschakering (zout valt niet goed op door beige kleur). Wat betreft de Kruidenwijzer werd de suggestie gedaan om zoutloze kruidenmengsels van de industrie op te nemen, informatie over zelf kruiden kweken en een groter exemplaar voor groepsvoorlichting te ontwikkelen.

Gebruikers waren het hier grotendeels mee eens. Zij opperden de ontwikkeling van een standaard/houder

voor gebruik van de Kruidenwijzer in de keuken, het opnemen van spannendere combinaties en een eenvoudigere uitvoering; de hoeveelheden werden soms als complex ervaren. In de Zoutfolder zouden zij graag iets terugvinden over de verschillende zoutsoorten (Himalayazout e.d.) en etiketten lezen.

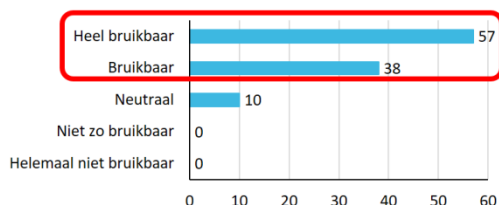
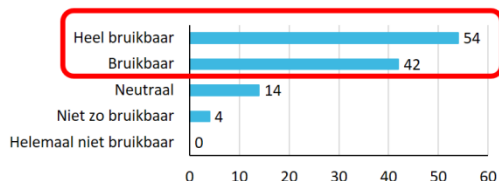
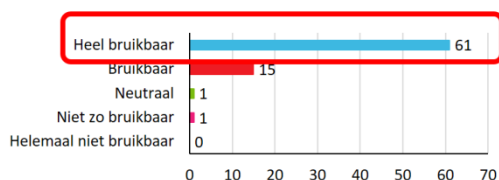
Er kwamen, zowel vanuit de professionals als vanuit de gebruikers, talloze inspirerende suggesties voor nieuw te ontwikkelen zoutmaterialen. Variërend van scheurkalenders over zout tot keurmerken voor restaurants en vergrootglazen in supermarkten voor het lezen van etiketten.

En nu?

In de komende maanden gaan we de huidige materialen verbeteren; zowel inhoudelijk als qua vormgeving. Ook gaan we verschillende concepten uitdenken om tot een digitale vorm van het Zoutboek / de Zoutfolder te komen, evenals een digitale Kruidenwijzer. Wellicht leggen we u wel een voorproefje voor om te bekijken of te testen...

De overige suggesties gaan we bekijken en wellicht ziet u één van uw suggesties wel terug in een nieuw product!

Hou onze website dus in de gaten; <https://www.nierstichting.nl/voorlichtingsmaterialen/>

Bruikbaarheid

Professionals

Prosource

Naar aanleiding van een aantal vragen die gesteld zijn tijdens de DNN-nascholingen heeft Gijs Roozen daal van GLNP antwoord gegeven.

Waarom is het fosforgehalte in de PROSource Plus Neutraal veel hoger dan in de PROSource Nocarbo Bosbessen Punch?

→ Het doel bij de ontwikkeling van het product was, om een neutrale smaak te bereiken bij een lage pH. Hiervoor bleek het sterk zure, fosforzuur het meest geschikt, omdat het een neutrale smaak heeft. Voor de later ontwikkelde smaken zoals het bosbessen punch, zijn vruchtenzuren (citroenzuur, wijnsteenzuur, appelzuur) gebruikt, welke minder fosfor bevatten.

Kan het verschil in fosfor mede bepaald zijn door een verschil in de gebruikte additieven

→ Ja, zie antwoord op vraag 1.

Is de aanduiding 'fosfor' zuiver fosfor, of betreft het een fosfaat?

→ Het is fosfor

Is het mogelijk om het fosforgehalte omlaag te brengen?

→ Nee, dit wordt niet gedaan, het wordt gezien als een te grote inbreuk op het productieproces. Wij als kleine Nederlandse afnemer hebben tot nu toe nog te weinig inspraak. Volgend jaar wordt gekeken of er voldoende behoefte is aan de sinaasappelsmaak waarvan het fosforgehalte vermoedelijk ook laag is.

In onderstaande tabel het fosfaatgehalte voor 30 ml sachets

Product	Neutraal	Bosbessen Punch
PS Plus	125	60
PS NC	120	80

VSOP

De VSOP is met de Stichting Amyloïdose Nederland en haar medisch adviesraad een project gestart waarbinnen een kwaliteitsstandaard wordt geschreven voor AL-amyloïdose. Trijntje Kok en Inez Jans zijn eind 2015 benaderd door de VSOP met het verzoek deel te nemen aan een adviesgroep. Onlangs hebben we daarvoor de 1e module 'Concentratie en organisatie van zorg voor patiënten met systemische AL-amyloïdose' beoordeeld en van commentaar voorzien.

Journal of Renal Nutrition

De DNN heeft een abonnement op Journal of Renal Nutrition. Indien iemand graag in het bezit wil komen van een artikel, laat dit even weten.

In het septembernummer van JRN staan o.a. de volgende artikelen:

1. Probiotic soy milk and nephropathy
2. Comparing SGA en PEW score to RDN PEW risk evaluation
3. Attitudes toward weight in hemodialysis patients
4. Energy and bone markers in CKD